

Spis treści

Przedmowa xxiii

Podziękowania xxiv

Część I Diagnostyka obrazowa

A. Guczoł piersiowy 4

1. Mammografia 4
2. Rezonans magnetyczny 5
3. Ultrasonografia piersi 6

B. Jama brzuszna i układ pokarmowy 7

1. Badanie radiologiczne górnego odcinka przewodu pokarmowego z kontrastem (radiogram przełyku) 7
2. Cholangiopankreatografia rezonansu magnetycznego 9
3. Endoskopia kapsułkowa (kapsułka endoskopowa) 10
4. Endoskopowa cholangiopankreatografia wsteczna (ERCP) 11
5. Enterografia rezonansu magnetycznego (enterografia MR) 13
6. Przeglądowe zdjęcie radiologiczne jamy brzusznej (nerki, moczowody, pęcherz moczowy) 13
7. Przeszkórne zabiegi na drogach żółciowych 14
8. Rezonans magnetyczny jamy brzusznej 14
9. Scyntygrafia uchyłku Meckela z użyciem nadtechnecjanu ^{99m}Tc 17
10. Scyntygrafia wątroby i dróg żółciowych z zastosowaniem kwasu iminodwuoctowego (IDA) 18
11. Scyntygrafia z użyciem erytrocytów znakowanych ^{99m}Tc w krwawieniu z przewodu pokarmowego 19
12. Scyntygrafia z użyciem ^{99m}Tc koloidu siarczkowego w krwawieniu z przewodu pokarmowego 21
13. Serioqram górnego odcinka przewodu pokarmowego 21
14. Serioqram jelita cienkiego 23
15. Tomografia komputerowa jamy brzusznej i miednicy 23
16. Tomografia komputerowa kolonografia (kolonografia TK, wirtualna kolonoskopia) 24
17. Ultrasonografia endoskopowa (EUS) 30
18. Ultrasonografia jamy brzusznej 32
19. Ultrasonografia pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych 33
20. Ultrasonografia trzustki 35
21. Ultrasonografia wątroby 36
22. Ultrasonografia wyrostka robaczkowego 37
23. Wlew doodbytniczy z kontrastem 37

C. Klatka piersiowa 39

1. Badanie radiologiczne klatki piersiowej 39
2. Rezonans magnetyczny klatki piersiowej 40
3. Tomografia komputerowa klatki piersiowej (TK) 43

D. Mózgowie 45

1. Rezonans magnetyczny mózgowia 45
2. Tomografia komputerowa mózgowia 48

E. Pozytonowa tomografia emisyjna (PET) 50

1. Pozytonowa tomografia emisyjna (PET) 50

F. Serce 53

1. Echokardiografia przezprzełykowa (TEE) 53
2. Echokardiografia przez ścianę klatki piersiowej (TTE) 54
3. Echokardiograficzna próba obciążeniowa 54
4. Obrazowanie radioizotopowe układu krążenia (scyntygrafia z użyciem talu, sestamibi, dipirydamolu) 57
5. Rezonans magnetyczny serca 59
6. Ultrasonografia wewnątrznaczyniowa (IVUS) 61
7. Wielorzędowa tomografia komputerowa serca 63

G. Tomografia emisyjna pojedynczego fotonu (SPECT) 64

H. Układ endokryny 66

1. Scyntygrafia przytarczyc 66
2. Scyntygrafia rdzenia nadnerczy (scyntygrafia metajodobenzylguanidyną, MIBG) 66
3. Scyntygrafia tarczycy z użyciem jodu radioaktywnego 68
4. Ultrasonografia tarczycy 69

I. Układ moczowo-płciowy 70

1. Histerosalpingografia (HSG) 70
2. Urografia dożylna (IVP) i pielografia wsteczna 71
3. Ultrasonografia miednicy 73
4. Ultrasonografia moszny 73
5. Ultrasonografia nerek 75
6. Ultrasonografia pęcherza moczowego 76
7. Ultrasonografia przezpochwowa (dopochwowa) 77
8. Ultrasonografia stercza 77
9. Ultrasonografia w położnictwie 79

J. Układ naczyniowy 81

1. Angiografia 81
2. Angiografia płucna 83
3. Angiografia rezonansu magnetycznego (MRA) 85
4. Angiografia TK (CTA) 87
5. Bezpośrednie obrazowanie skrzeplin rezonansem magnetycznym (MRDTI) 89
6. Flebografia dopplerowska 90
7. Renografia izotopowa z użyciem kaptoprylu (CRS) 91
8. Scyntygrafia wentylacyjna i perfuzyjna płuc 92
9. Ultrasonografia aorty 94
10. Ultrasonografia dopplerowska metodą przezczaszkową 94
11. Ultrasonografia tętnic 95
12. Ultrasonografia tętnic szyjnych 96
13. Wenografia (flebografia) 97

K. Układ ruchu i rdzeń kręgowy 98

1. Artrografia 98
2. Badania radioizotopowe kości (scyntygrafia kości, scyntygrafia galem, scyntygrafia znakowanymi leukocytami) 99
3. Densytometria kości (metoda dwuwiązkowej absorpcjometrii rentgenowskiej – DXA, DEXA) 101
4. Mielografia TK 102
5. Rezonans magnetyczny kręgosłupa 102
6. Rezonans magnetyczny miednicy 103
7. Rezonans magnetyczny stawu biodrowego i kończyny dolnej 104
8. Rezonans magnetyczny stawu kolanowego 106
9. Rezonans magnetyczny stawu ramiennego (barku) 108
10. Tomografia komputerowa rdzenia kręgowego 109
11. Zdjęcie radiologiczne układu szkieletowego (kostnego) 110

L. Onkologia 112

1. Pozytonowa tomografia emisyjna połączona z tomografią komputerową całego ciała (PET/TK) – obrazowanie hybrydowe 112
2. Rezonans magnetyczny całego ciała 114

Część II Wartości laboratoryjne i interpretacja wyników**γ-GLUTAMYLTRANSFERAZA (GGT) 118****5' NUKLEOTYDAZA 118****ACETON, surowica lub osocze 118****AGREGACJA PŁYTEK 118****ALBUMINY, surowica 119****ALDOLAZA, surowica 119****ALDOSTERON, osocze 119****ALFA₁-FETOPROTEINA, surowica 119****ALT 119****AMA 120****AMEBIAZA, BADANIE SEROLOGICZNE 120****AMINOPEPTYDAZA ALANINY 120****AMINOTRANSFERAZA ALANINOWA (*alanine aminotransferase* – ALT, SGPT) 120****AMINOTRANSFERAZA ASPARAGINIANOWA 120****AMONIAK, surowica 121****AMYLAZA, moczu 121****AMYLAZA, surowica 121****AMYLOID A, surowica 121****ANA 121**

- ANALIZA NASIENIA** 121
- ANCA** 122
- ANDROSTENDION, surowica** 122
- ANGIOTENSYNA II** 122
- ANH** 122
- ANTYGEN CRYPTOSPORIDIUM OZNACZANY METODĄ IMMUNOENZYMATYCZNĄ (EIA)** 122
- ANTYGEN KARCINOEMBRYONALNY (*carcinoembryonic antigen* – CEA)** 122
- ANTYGEN POWIERZCHNIOWY WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY B (HBsAg)** 122
- ANTYGEN RAKOWY 125 (CA-125)** 123
- ANTYGEN RAKOWY 15-3 (CA 15-3)** 123
- ANTYGEN RAKOWY 27-29 (CA 27-29)** 123
- ANTYGEN RAKOWY 72-4 (CA 72-4)** 124
- ANTYGEN e „wczesny” WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY B (HBeAg) i PRZECIWCIAŁA PRZECIWI ANTYPGENOWI e WIRUSA WZW TYPU B (antyHBe)** 124
- ANTYGEN WĘGLOWODANOWY 19-9** 124
- ANTYGEN WIRUSA WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY D (HDVAg) i PRZECIWCIAŁA PRZECIWI ANTYPGENOWI WIRUSA WZW TYPU D (antyHDV)** 124
- ANTYKOAGULANT** 124
- ANTYKOAGULANT TOCZNIOWY, *Lupus anticoagulant*, LA** 124
- ANTYTROMBINA III** 125
- ANTYTRYPSYNA ALFA-1, surowica** 125
- APOLIPOPROTEINA A-1 (Apo A-1)** 125
- APOLIPOPROTEINA B (Apo B)** 125
- ASO, MIANO** 125
- AUTOPRZECIWCIAŁA PRZECIWIINSULINOWE** 125
- AZOT MOCZNIKOWY WE KRWI (*blood urea nitrogen* – BUN)** 126
- AZOTYNY, mocz** 126
- BADANIE FUNKCJI PŁYTEK (PFA)100** 126
- BADANIE MUTACJI W GENIE HFE W KIERUNKU HEMOCHROMATOZY DZIEDZICZNEJ** 126
- BARWIENIE SUDANEM III (przesiewowe badanie jakościowe na obecność tłuszczu w stolcu)** 126
- BIAŁKO C** 127

- BIAŁKO, mocz, badanie ilościowe** 127
- BIAŁKO, surowica krwi** 127
- BIAŁKO C-REAKTYWNE (CRP)** 127
- BIAŁKO, ELEKTROFOREZA, surowica** 128
- BIAŁKO S** 128
- BILIRUBINA BEZPOŚREDNIA (BILIRUBINA ZWIĄZANA)** 129
- BILIRUBINA CAŁKOWITA** 130
- BILIRUBINA POŚREDNIA (BILIRUBINA NIEZWIĄZANA)** 130
- BILIRUBINA ZWIĄZANA** 130
- BRCA1, BRCA2** 130
- BUN** 130
- C3** 130
- C4** 130
- CAŁKOWITA OBJĘTOŚĆ KRWI KRAŻĄCEJ** 130
- CEA** 131
- CERULOPLAZMINA, surowica** 131
- CHLAMYDIA TRACHOMATIS, REAKCJA ŁAŃCUCHOWEJ POLIMERAZY (PCR)** 131
- CHLORKI, mocz** 131
- CHLORKI, pot** 131
- CHLORKI, surowica** 131
- CHOLECYSTOKININA-PANKREOZYMINA (CCK, CCK-PZ)** 132
- CHOLESTEROL CAŁKOWITY** 132
- CHOLESTEROL, LIPOPROTEINY NISKIEJ GĘSTOŚCI (*low-density lipoprotein* – LDL)** 132
- CHOLESTEROL, LIPOPROTEINY WYSOKIEJ GĘSTOŚCI (*high-density lipoprotein* – HDL)** 132
- CHYMOTRYPSYNA** 132
- CIAŁA KETONOWE, mocz, badanie półilościowe** 133
- CK** 133
- CK-BB** 133
- CK-MB** 134
- CK-MM** 134
- CO** 134
- C-PEPTYD** 134
- CPK** 134

- CSF 134
- CYKLICZNY ADENOZYN0-3,5-MONOFOSFORAN (cAMP), mocz 134
- CYSTATYNA C 135
- CYTOMEGALOWIRUS, REAKCJA ŁAŃCUCHOWEJ POLIMERAZY (PCR) 135
- CZAS AKTYWOWANEJ TROMBOPLASTYNY CZĘŚCIOWEJ (APTT) 135
- CZAS CZĘŚCIOWEJ TROMBOPLASTYNY (*partial thromboplastin time* – PTT), 135
- CZAS CZĘŚCIOWEJ TROMBOPLASTYNY PO AKTYWACJI (czas kaolinowo-kefalinowy) (*activated partial thromboplastin time* – APTT) 135
- CZAS KRWAWIENIA (modyfikowana metoda Ivy) 136
- CZAS KRZEPNIĘCIA PO AKTYWACJI (ACT) 136
- CZAS PROTROMBINOWY (*prothrombine time* – PT) 136
- CZAS TROMBINOWY (*thrombin time* – TT) 137
- CZYNNIK V LEIDEN 137
- CZYNNIK REUMATOIDALNY 137
- CZYNNIK VON WILLEBRANDA 137
- CZYNNIKI KRZEPNIĘCIA 137
- DEHYDROGENAZA ALKOHOLOWA 138
- D-DIMERY 138
- DEHYDROGENAZA GLUKOZO-6-FOSFORANOWA (G₆PD) (krew) 138
- DEHYDROGENAZA MLECZANOWA (*lactate dehydrogenase* – LDH) 140
- IZOENZYMY DEHYDROGENAZY MLECZANOWEJ (LDH) 140
- DEZOKSYKORTYKOSTERON (11-DEZOKSYKORTYKOSTERON, DOC), surowica 140
- DIGOKSYNA 140
- DIHYDROTTESTOSTERON, surowica, mocz 140
- DILANTYNA 141
- DNA WIRUSA WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY B (HBV-DNA) 141
- DOPAMINA 141
- DWOINKA RZEŻĄCZKI (*NEISSERIA GONORRHOEAE*), REAKCJA ŁAŃCUCHOWEJ POLIMERAZY 141
- DWUTLENEK WĘGLA, CIŚNIENIE PARCJALNE (paCO₂) 141
- EKSTRAHOWALNY ANTYGEN JĄDROWY (kompleks ENA, przeciwciała anty-RNP, anty-Sm, anty-Smith) 141

ELEKTROFOREZA HEMOGLOBINY	141
ELEKTROFOREZA, BIAŁKA	142
ENA COMPLEX	142
EOZYNOFILE, mocz	142
EPINEFRYNA, osocze	143
ERYTROCYTY, LICZBA	143
ERYTROCYTY, OBJĘTOŚĆ MASY	143
ERYTROCYTY, STOPIEŃ DYSPERSJI (<i>red blood cell distribution width</i> – RDW)	143
ERYTROPOETYNA (EPO)	144
ESTRADIOL, surowica	144
ESTROGENY CAŁKOWITE, surowica	144
ETANOL, krew	144
FDP	145
FENOBARBITAL	145
FENYTOINA (DILANTYNA)	145
FERRYTYNA, surowica	145
FIBRYNOGEN	145
FILTRACJA KŁĘBUSZKOWA (GFR)	145
FOSFATAZA, ALKALICZNA	145
FOSFATAZA KWAŚNA STERCZOWA	145
FOSFATAZA KWAŚNA, surowica	146
FOSFATAZA ZASADOWA, surowica	147
FOSFORANY, surowica	147
FOSFORANY, mocz	148
FSH	148
FTA-ABS, surowica	148
GASTRYNA, surowica	148
GAZOMETRIA KRWI TĘNICZEJ	148
GLIN, surowica	150
GLOBINY W KALE METODĄ IMMUNOCHEMICZNĄ	150
GLOBULINA WIĄŻĄCA TYROKSYNĘ (TBG)	151
GLUKAGON	151
GLUKOZA, mocz, badanie jakościowe	151
GLUKOZA, na czczo	151
GLUKOZA, po posiłku	151

GONADOTROPINA KOSMÓWKOWA, LUDZKA, surowica (hCG)	152
HAPTOGLOBINA, surowica	152
HDL	152
HELICOBACTER PYLORI (serologia, antygen kałowy)	152
HEMATOKRYT	153
HEMOGLOBINA	154
HEMOGLOBINA GLIKOZYLOWANA	154
(HEMOGLOBINA GLIKOWANA, HbA_{1c})	154
HEMOGLOBINA H	154
HEMOGLOBINA WOLNA, mocz	154
HEMOSYDERYNA, mocz	154
Her-2nue	154
HOMOCYSTEINA, osocze	155
HORMON ADRENOKORTKOTROPOWY, KORTYKOTROPINA, ACTH	155
HORMON ANTYDIURETYCZNY (ADH)	155
HORMON LUTEINIZUJĄCY (<i>luteinizing hormone</i> – LH), krew	155
HORMON STYMULUJĄCY PĘCZERZYK JAJNIKOWY (FSH)	156
HORMON TYREOTROPOWY (TYREOTROPINA, TSH)	156
HORMON WZROSTU	157
Hs-CRP	157
IMMUNOGLOBULINY	157
INDYKAN, mocz	158
INSULINA, WOLNA	158
INSULINOPODOBNY CZYNNIK WZROSTU-I (IGF-I), surowica	158
INSULINOPODOBNY CZYNNIK WZROSTU-II	158
KALCYTONINA, surowica	159
KARBAMAZEPINA (TEGRETOL)	159
KARBOKSYHEMOGLOBINA	159
KARDIO-CRP	159
KAROTEN, surowica	159
KATECHOLAMINY, mocz	160
KINAZA KREATYNOWA, KINAZA FOSFOKREATYNY (CK, CPK)	160
KLIRENS KREATYNINY	160
KOMÓRKI SIERPOWATE	160
KOMPLEKSY IMMUNOLOGICZNE	160

- KOMPLEMENT, DOPEŁNIACZ (C3, C4)** 160
- KONWERTAZA ANGIOTENSYNY (stężenie ACE)** 161
- KORTYZOL, osocze** 161
- KORTYZOL WOLNY, mocz** 162
- KRAŻĄCY ANTYKOAGULANT (przeciwciała antyfosfolipidowe, antykoagulant toczniowy)** 162
- KREATYNINA, mocz** 162
- KREATYNINA, surowica** 162
- KREW UTAJONA, mocz** 162
- KRIOGLOBULINY, surowica** 163
- KRYSTAŁY, mocz** 163
- KWAS AMINOLEWULINOWY (d-ALA) (w dobowej zbiorce moczu)** 163
- KWAS 5-HYDROKSYINDOLOOCTOWY, mocz** 163
- KWAS FOLIOWY** 163
- KWAS METYLOMALONOWY (MMA), surowica** 163
- KWAS MOCZOWY, surowica krwi** 164
- KWAS WANILINOMIGDAŁOWY (VMA), mocz** 164
- LANOKSYNA** 164
- LAP, WARTOŚCI** 164
- LDH** 164
- LDL** 164
- LEGIONELLA PNEUMOPHILA (reakcja łańcuchowa polimerazy – PCR)** 164
- LEPKOŚĆ SUROWICY KRWI** 164
- LEUKOCYTOWA FOSFATAZA ALKALICZNA (leukocyte alkaline phosphatase – LAP)** 165
- LH** 165
- LICZBA BAZOFILI** 165
- LICZBA EOZYNOFILI** 165
- LICZBA LIMFOCYTÓW** 165
- LICZBA LIMFOCYTÓW CD4** 166
- LICZBA MONOCYTÓW** 166
- LICZBA NEUTROFILI** 166
- LICZBA PŁYTEK KRWI** 166
- LIGAND CD40** 167

- LIPAZA 168
- LIPOPROTEINOWY CHOLESTEROL, NISKA GĘSTOŚĆ 168
- LIPOPROTEINOWY CHOLESTEROL, WYSOKA GĘSTOŚĆ 168
- LIPOPROTEINA A 168
- LUKA ANIONOWA 168
- MAGNEZ, surowica 168
- MARKERY SERCOWE, surowica 169
- METANEFRYNY, mocz 169
- MIANO AGLUTYNIN ZIMNYCH 169
- MIANO ANTYSTREPTOLIZYNY O (ASO) 169
- MIANO *LEGIONELLA* 170
- MIEDŹ, mocz 170
- MIEDŹ, surowica 170
- MIĘDZYNARODOWY WSPÓŁCZYNNIK ZNORMALIZOWANY
(*international normalized ratio* – INR) 171
- MIOGLOBINA, mocz 171
- MLECZAN, krew 171
- MOCZ, BADANIE OGÓLNE 171
- MOCZ, CIĘŻAR WŁAŚCIWY/GĘSTOŚĆ WZGLĘDNA 172
- MOCZ, OSMOLALNOŚĆ 172
- MORFOLOGIA KRWI 172
- MUKOWISCYDOZA, REAKCJA ŁAŃCUCHOWEJ POLIMERAZY (PCR) 173
- MYCOPLASMA PNEUMONIAE*, REAKCJA ŁAŃCUCHOWEJ
POLIMERAZY 173
- NOREPINEFRYNA 173
- ODCZYN COOMBSA BEZPOŚREDNI 173
- ODCZYN COOMBSA POŚREDNI 173
- ODCZYN OPADANIA ERYTROCYTÓW (OB, Odczyn Biernackiego) 173
- ODCZYN VDRL 174
- OŁÓW 174
- OPORNOŚĆ OSMOTYCZNA ERYTROCYTÓW 175
- OSMOLALNOŚĆ, surowica 175
- OZNACZENIE TOKSYNY *CLOSTRIDIUM DIFFICILE*, kał 176
- PARATHORMON (PTH) 176
- PEPSYNOGEN 1 176
- PEPTYD NATRIURETYCZNY TYPU B 176

- PĘCZERZOWY ANTYGEN NOWOTWOROWY (BTA)** 177
- PFA** 177
- pH, krew** 177
- pH, mocz** 177
- PLAZMINOGEN** 177
- PLĄSAWICA HUNTINGTONA, REAKCJA ŁAŃCUCHOWA POLIMERAZY, PCR** 177
- PŁYN MÓZGOWO-RDZENIOWY, pmr** 177
- PŁYN OTRZEWNOWY** 178
- PŁYN OPŁUCNOWY** 180
- PŁYN WEWNĄTRZSTAWOWY** 182
- POTAS, surowica** 183
- POTAS, mocz** 185
- POZIOM ACE** 185
- PRODUKT DEGRADACJI FIBRYNY (FDP)** 185
- PROGESTERON, surowica** 185
- PROKAINAMID** 186
- PROLAKTYNA** 186
- PROTOPORFIRYNA (WOLNA W ERYTROCYTACH)** 186
- PRZECIWCIAŁA ANTY-DNA** 187
- PRZECIWCIAŁA ANTY-dsDNA** 187
- PRZECIWCIAŁA ANTYFOSFOLIPIDOWE** 187
- PRZECIWCIAŁA ANTY-Sci-70** 187
- PRZECIWCIAŁA ANTY-SMITH (ANTY-Sm)** 187
- PRZECIWCIAŁA PRZECIW ANTYGENOWI POWIERZCHNIOWEMU WIRUSA WZW TYPU B (anty-HBs)** 187
- PRZECIWCIAŁA PRZECIW ANTYGENOWI RDZENIOWEMU WIRUSA WZW TYPU B (anty-HBc)** 187
- PRZECIWCIAŁA ANTYKARDIOLIPINOWE (anticardiolipin antibody – ACA)** 187
- PRZECIWCIAŁA ENDOMYSIALNE** 188
- PRZECIWCIAŁA PRZECIW CHLAMYDIA SP., BADANIE SEROLOGICZNE** 188
- PRZECIWCIAŁA PRZECIWIĄDROWE (antinuclear antibody – ANA)** 188
- PRZECIWCIAŁA PRZECIWKO CYTOPLAZMIE NEUTROFILI (antineutrophil cytoplasmic antibody – ANCA)** 189
- PRZECIWCIAŁA PRZECIW KOMÓRKOM OKŁADZINOWYM** 190

- PRZECIWCIAŁA PRZECIWMIKROSOMALNE WĄTROBOWO-NERKOWE TYPU 1 (LKM1)** 190
- PRZECIWCIAŁA PRZECIWMITOCHONDRIALNE (*antimitochondrial antibody* – AMA)** 190
- PRZECIWCIAŁA PRZECIW HISTONOM** 190
- PRZECIWCIAŁA PRZECIW RECEPTOROWI ACETYLOCHOLINOWEMU (*acetylcholine receptor* – AChR)** 190
- PRZECIWCIAŁA PRZECIW TRANSGLUTAMINAZIE TKANKOWEJ** 190
- PRZECIWCIAŁA PRZECIW WIRUSOWI WZW TYPU C (*anty-HCV*)** 191
- PRZECIWCIAŁA PRZECIW BŁONIE PODSTAWNEJ KŁĘBUSZKÓW NERKOWYCH** 191
- PRZECIWCIAŁA PRZECIW CZYNNIKOWI WEWNĘTRZNEMU** 191
- PRZECIWCIAŁA PRZECIW GLIADYNIE** 192
- PRZECIWCIAŁA PRZECIWPŁYTKOWE** 192
- PRZECIWCIAŁA PRZECIW RECEPTOROM TYREOTROPINY (TSH)** 192
- PRZECIWCIAŁA TROMBOCYTOPENII INDUKOWANEJ HEPARYNĄ** 192
- PRZECIWCIAŁO HETEROFILNE** 192
- PRZECIWCIAŁO KRĘTKOWE FLUORESCENCYJNE** 192
- PRZECIWCIAŁO PRZECIWKO MIĘŚNIOM GŁADKIM** 192
- PRZECIWCIAŁO PRZECIWKO WIRUSOWEMU ZAPALENIU WĄTROBY TYPU A** 192
- PRZECIWCIAŁO PRZECIW LUDZKIEMU WIRUSOWI NIEDOBORU ODPORNOŚCI, TYP 1 (HIV-1)** 193
- PRZEDSIONKOWY HORMON NATRIURETYCZNY, ANH** 193
- RENINA, surowica krwi** 193
- RETIKULOCYTY, LICZBA** 194
- RNA WIRUSA WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY C (HCV RNA)** 196
- RNP** 196
- SATURACJA ŻELAZA (SATURACJA TRANSFERYNY, %)** 196
- SEROLOGIA *BORDETELLA PERTUSSIS*** 196
- SEROLOGIA ROTAWIRUSÓW** 196
- SEROLOGIA WIRUSA EPSTEINA-BARR** 196
- SIARCZAN DEHYDROEPIANDROSTERONU** 196
- SOMATOLIBERYNA (GHRH)** 197
- SÓD, mocz, badanie ilościowe** 197
- SÓD, surowica krwi** 197
- SWOISTY ANTYGEN STERCZOWY (*prostate-specific antigen* – PSA)** 199

ŚREDNIA OBJĘTOŚĆ KRWINKI CZERWONEJ (MCV)	199
T₃ (TRÓJJODOTYRONINA)	200
T₄ (TYROKSYNA), T₄ W SUROWICY I WOLNA T₄ (WOLNA TYROKSYNA)	200
TARCZYCOWE PRZECIWCIAŁA PRZECIWMIKROSOMALNE	201
TEGRETOL	201
TEOFILINA	201
TEST ABSORPCJI D-KSYLOZY	201
TEST CUKROZOWY	201
TEST DONATHA-LANDSTEINERA W NAPADOWEJ HEMOGLOBINURII Z ZIMNA	201
TEST HAMA (test kwaśnej surowicy)	201
TEST HAMOWANIA DEKSAMETAZONEM, NOCNY	202
TEST HAMOWANIA HORMONU WZROSTU (PO GLUKOZIE)	202
TEST KWAŚNEJ SUROWICY	202
TEST ODDECHOWY Z KWASEM GLIKOŁOWYM	202
TEST SCHILLINGA	202
TEST STYMULACJI FUROSEMIDEM	202
TEST STYMULACJI GASTRYNY	204
TEST STYMULACJI KAPTOPRYLEM	204
TEST STYMULACJI KORTYKOLIBERYNĄ (CRH)	204
TEST STYMULACJI TYREOLIBERYNĄ (TRH)	205
TEST SUPRESJI KLONIDYNĄ	205
TEST TOLERANCJI GLUKOZY	205
TEST TOLERANCJI LAKTOZY, surowica	205
TEST WCHŁANIANIA DISACHARYDÓW	205
TEST WYCHWYTU TRÓJJODOTYRONINY NA ŻYWICY (T₃RU)	206
TESTOSTERON	206
TIAMINA	206
TIBC	206
TLENEK WĘGLA	206
TŁUSZCZ W KALE, METODA ILOŚCIOWA (72-godzinna zbiórka)	206
TŁUSZCZ W KALE, METODA JAKOŚCIOWA	206
TRANSFERAZA GAMMA-GLUTAMYLOWA (GGT)	207
TRANSFERYNA	207

- TROPONINY, surowica krwi** 207
- TROPONINY SERCOWE** 208
- TRÓJGLICERYDY** 208
- TRÓJJODOTYRONINA** 209
- TSH** 209
- TT** 209
- TYREOGLOBULINA** 209
- TYROKSYNA WOLNA W SUROWICY (fT₄)** 209
- WAPŃ, surowica** 209
- WAPŃ, mocz** 211
- WAZOAKTYWNY PEPTYD JELITOWY (VIP)** 211
- WESTERGREN** 211
- VIP** 211
- WIRUS BRODAWCZAKA LUDZKIEGO (HPV)** 211
- WIRUS GRYPY A i B** 211
- WIRUS OPRYSZCZKI LUDZKIEJ 8 (HHV8)** 213
- WIRUS OPRYSZCZKI POSPOLITEJ
(HERPES SIMPLEX VIRUS, HSV)** 213
- WIRUS OSPY WIETRZNEJ I PÓŁPAŚCA (VZV),
BADANIE SEROLOGICZNE** 213
- WIRUSY RS (RSV), BADANIE PRZESIEWOWE** 213
- WITAMINA B₁₂ (CYJANOKOBALAMINA)** 213
- WITAMINA D, 1,25 DWUHYDROKSYKALCYFEROL, 25(OH)** 213
- WITAMINA D, 25 HYDROKSYWITAMINA D** 213
- WITAMINA K** 213
- WODOROWĘGLANY** 215
- WODOROWY TEST ODDECHOWY** 215
- WSKAŹNIK WOLNEJ TYROKSYNY (FTI)** 215
- ZASADOWE BIAŁKO MIELINY, PŁYN MÓZGOWO-RDZENIOWY** 215
- ŻELAZO, CAŁKOWITA ZDOLNOŚĆ SUROWICY DO WIĄZANIA
(iron-binding capacity – TIBC)** 216
- ŻELAZO, surowica** 216
- ŻÓŁCIOWE BARWNIKI, mocz** 216

Część III Choroby i zaburzenia

1. Achalazja 223
2. Aminotransferazy, wzrost aktywności 224
3. Białkomocz 225
4. Biegunka 226
5. Brak miesiączki, pierwotny 228
6. Brak miesiączki, wtórny 229
7. Choroba Addisona (niewydolność kory nadnerczy) 230
8. Choroba tętnic obwodowych (PAD) 231
9. Cięża pozamaciczna 233
10. Dojrzewanie płciowe, opóźnione 235
11. Dojrzewanie płciowe, przedwczesne 236
12. Dusznność 238
13. Dyspepsja 239
14. Dyzuria 240
15. Fosfataza alkaliczna – wzrost aktywności 240
16. Ginekomastia 241
17. Gorączka niewiadomego pochodzenia 242
18. Gruczolistość śródmaciczna (endometrioza) 243
19. Guz chromochłonny 245
20. Guz miednicy 246
21. Guz moszny 247
22. Guz nadnercza 248
23. Guz nerki 249
24. Guz piersi 250
25. Guz szyi 252
26. Guz trzustki 253
27. Guz wątroby 254
28. Guzek płuca 255
29. Guzek tarczycy 256
30. Guzkowe zapalenie tętnic 257
31. Hemochromatoza 258
32. Hepatomegalia 259
33. Hiperaldosteronizm 260
34. Hiperbilirubinemia 261
35. Hiperfosfatemia 262
36. Hiperkalcemia 263
37. Hiperkaliemia 264
38. Hipermagnezemia 265
39. Hipernatremia 266
40. Hipofosfatemia 267
41. Hipoglikemia 268
42. Hipogonadyzm 269
43. Hipokalcemia 270
44. Hipokaliemia 271
45. Hipomagnezemia 273
46. Hiponatremia 273
47. Hirsutyzm 275
48. Infekcyjne zapalenie wsierdzia 276
49. Jałowa martwica kości 278

50. Kamica moczowa 279
51. Kamica żółciowa 280
52. Kardiomegalia w RTG klatki piersiowej 281
53. Kinaza kreatynowa (CPK), wzrost aktywności 282
54. Kompleksowy zespół bólu regionalnego – odruchowa dystrofia współczulna (RSD) 283
55. Krwiak podtwardówkowy 285
56. Krwiomocz 286
57. Krwioplucie 288
58. Krwotok podpajęczynówkowy 289
59. Kwasica metaboliczna 290
60. Limfadenopatia uogólniona 291
61. Majaczenie 292
62. Małopłytkowość 293
63. Międzybłonniak (*mesothelioma*) 294
64. Mięśnie, osłabienie 295
65. Mięśnioból 296
66. Mikrocytoza 297
67. Mlekoktok 298
68. Nadciśnienie płucne 300
69. Nadczynność tarczycy 302
70. Nadpłytkowość 303
71. Narządy płciowe, zmiany chorobowe 304
72. Neuropatia 305
73. Neutropenia 306
74. Niedoczynność tarczycy 307
75. Niedokrwienie kręzki 308
76. Niedokrwistość makrocytarna 309
77. Niedokrwistość mikrocytarna 310
78. Niedrożność jelita cienkiego 311
79. Niepłodność 313
80. Obrzęk kończyny dolnej 315
81. Omdlenie 316
82. Oponiak 317
83. Ostra niewydolność nerek 318
84. Ostre zapalenie trzustki 320
85. Ostry zespół bólowy lędźwiowy 323
86. Plamica 324
87. Płyn w jamie opłucnej 325
88. Pokrzywka 327
89. Polycytemia 328
90. Przeciwciała przeciwjądrowe (ANA) dodatnie 329
91. Przejściowe ataki niedokrwienne mózgu (TIA) 330
92. Przyrost masy ciała 331
93. Przysadka mózgowa, gruczolak 332
94. Ropień jamy brzusznej 335
95. Ropień mózgu 336
96. Ropień nadtwardówkowy kanału kręgowego 337
97. Ropień przestrzeni przygardłowej 338
98. Rozsiane wykrzepianie wewnątrznaczyniowe (DIC) 339

99. Sarkoidoza 340
100. Skazy krwotoczne wrodzone 341
101. Skręt jądra 342
102. Słuch, utrata 343
103. Splenomegalia 344
104. Stożek rotatorów, rozerwanie 346
105. Stwardnienie rozsiane 347
106. Szpiczak mnogi 349
107. Szum uszny 350
108. Świąd, uogólniony 351
109. Testy czynnościowe wątroby, podwyższenie 352
110. Tętniak aorty brzusznej 353
111. Tętniak rozwarstwiający aorty piersiowej 354
112. Udar mózgu 356
113. Upławy 358
114. Upośledzenie wchłaniania jelitowego, podejrzenie 359
115. Utrata masy ciała, niezamierzona 360
116. Wirusowe zapalenie wątroby 361
117. Wodobrzusze 362
118. Wole 365
119. Wyciek z cewki moczowej 366
120. Wysiłek stawowy 367
121. Zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej 368
122. Zakrzepica żył głębokich 369
123. Zakrzepica żyły wrotnej 372
124. Zapalenie dróg żółciowych 374
125. Zapalenie nagłośni 376
126. Zapalenie pęcherzyka żółciowego 377
127. Zapalenie szpiku kostnego (*osteomyelitis*) 379
128. Zapalenie tarczycy 380
129. Zapalenie uchyłku jelita grubego 381
130. Zapalenie wyrostka robaczkowego 382
131. Zaparcie 383
132. Zasadowica metaboliczna 384
133. Zatorowość płucna 385
134. Zawroty głowy 387
135. Zespół i choroba Cushinga 388
136. Zespół górnego otworu klatki piersiowej 391
137. Zespół podkradania tętnicy podobojczykowej 392
138. Zespół rakowiaka 394
139. Zespół żyły głównej górnej 395
140. Ziarniniak Wegenera 397
141. Zmęczenie 398
142. Zwężenie tętnicy nerkowej 399
143. Żółtaczka 400

Skorowidz 403